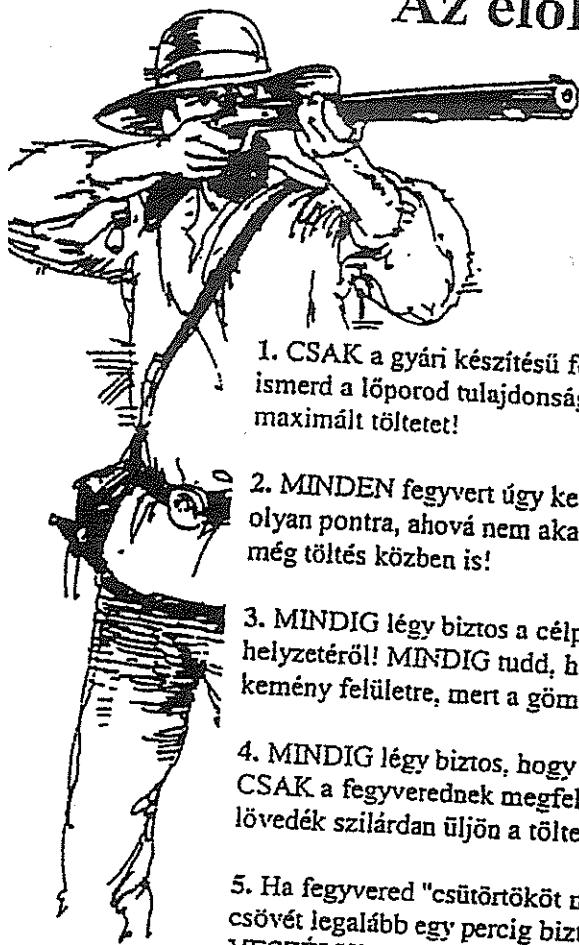

Az előltöltő-fegyveres lövész

tízparancsolata

1. **CSAK** a gyári készítésű fekete löport, vagy annak gyári másolatát használd! **MINDIG** ismerd a löporod tulajdonságait, a gyári ajánlott töltet mennyiségét! **SOHASE** használd a maximált töltetet!
2. **MINDEN** fegyvert úgy kezelj, mintha az meg lenne töltve! **SOHA** ne emeld fegyveredet olyan pontra, ahová nem akarsz löni! A fegyver csövét **MINDIG** biztonságos irányba tartsd, még töltés közben is!
3. **MINDIG** légy biztos a célpontban, mielőtt tüzelsz! **MINDIG** tudj a körülötted állók helyzetéről! **MINDIG** tudd, hogy mi van a célpontod mögött! **SOHASE** lőj vízbe, vagy lapos, kemény felületre, mert a gömbölyű golyók könnyen lepattannak!
4. **MINDIG** légy biztos, hogy fegyvered jó állapotban van, mielőtt a billentyűt elhúznád! **CSAK** a fegyverednek megfelelő töltet, lövedék, fojtás kombinációt használd! **Figyelj**, hogy a lövedék szilárdan üljön a tölteten, a cső ne legyen eldugulva, ne legyen túlzottan szennyezve!
5. Ha fegyvered "csütörtököt mond", **LÉGY NAGYON** körültekintő! **TARTSD** fegyvered csövét legalább egy percig biztonságos irányba! A késleltetett gyújtás **NAGYON NAGY VESZÉLY!** **CSAK** egy perc letele után kezdj új műveletbe!
6. **MINDIG** légy meggyőződve, hogy fegyvered nincs töltve, mielőtt leteszed, még lövészet közben is! A fegyvert, löport, csappantyút mindig külön tárold!
7. Lövészet közben **MINDIG** használj fül- és szemvédőt!
8. A löpor kezelése közben a dohányzás és a nyílt láng használata **TILOS!**
9. A löpor kezelése és a lövészet előtt, vagy alatt alkohol tartalmú italt **NE** fogyassz! **TARTÓZKODJ** mindentől, ami figyelmedet elvonná!
10. **HASZNÁLD** a józan eszed! **NE KAPKODJ!** Légy **MINDIG** megfontolt! Bizonytalan dolgokba **SOHA NE** menj bele!

Káldi Gábor
főtktár

Magyar Előltöltő-Fegyveres Lövészek Szövetsége

Az elöltöltő fegyveres lövészet biztonságtechnikája

Aki e könyv olvasásában idáig eljutott, tapasztalhatta, hogy a biztonság tényezőinek tárgyalása át-meg átszövi valamennyi fejezetet. Ez nem is tör-ténhet másképpen, mert

ELSŐ ÉS LEGFONTOSABB A BIZTONSÁG!

Fontosabb, minthogy lőjünk, fontosabb, mint-hogy tizedet lőjünk!

Az elöltöltő fegyveres lövészet biztonságtech-nikáját a Magyar Elöltöltő-Fegyveres Lövészek Szövetségének Verseny- és lőszabályzatának biz-tonsági előírásai tükrözik legjobban. Álljon most itt betű szerint:

2. Biztonsági előírások

- 2.1. A versenyek és a lögyakorlatok valamennyi résztvevőjének ismernie kell az eseményt rendező szervezet lőterének szabályzatát és a Szövetség verseny- és lőszabályzatát.
- 2.2. Minden résztvevő felelős, hogy az esemé-nyen tiszta ítélőképességének birtokában, minden befolyásoló körülmény behatása nélkül vegyen részt.
- 2.3. Minden résztvevő köteles magatartásával segíteni a nemzetközi és a nemzeti szö-vetség célkitűzéseit.
- 2.4. Versenyeket és lögyakorlatokat csak a szö-vetség ajánlására kiadott rendőrhatalósági hozzájárulással bíró felelős lövészetvezető je-lenlétében és irányítása mellett lehet tartani.
- 2.5. A versenyek és a lögyakorlatok valamennyi résztvevőjének be kell tartani a lövészet-vezető utasításait.
- 2.6. A lőállást elfoglalni csak a lövészetvezető engedélyével szabad.
- 2.7. Minden résztvevő lövész felelős a fegyver és felszerelése jó állapotáért.
- 2.8. Közös légterű, épített lőtéren egy időben csak egybeszerelt lőszerű, vagy csak elől-öltő, feketelőporos fegyverrel végezhető lövészet.
- 2.9. Kovás és kanócos, elöltöltő, feketelőporos fegyverrel való lövészet csak épített fallal, vagy legalább ponyvával elválasztott lőállásból történhet.
- 2.10. Lőtéren a dohányzás és a nyílt láng hasz-nálata szigorúan tilos.
- 2.11. Lőtérré a fegyvert csak töltetlen állapot-ban szabad bevinni.
- 2.12. A fegyvert csak zárt hordtáskában, vagy a kijelölt helyen állványon, asztalon sza-bad tartani.
- 2.13. A hordtáskából kivett fegyver csövét ki-zárólag csak a lőirányba, vagy felfelé sza-bad tartani.
- 2.14. Tilos a fegyvert, lőport és csappantyút őrizetlenül hagyni.
- 2.15. A lőállásban csak a lövők, a lövészetveze-tő, a bírók és a versenybizottság hivatalos tagjai tartózkodhatnak.
- 2.16. A fegyvert megtölteni és lövést leadni csak a lövészetvezető engedélyével, „TŰZ” vagy „START” parancsszavára sza-bad.
- 2.17. A lövészetvezető „STOP” vagy „TŰZET SZÜNTESS” parancsszavára a lövészetet meg kell szakítani. Ha a fegyver töltött maradt, akkor azt a lövészetvezetővel közölni kell, a fegyver elsütőszervezetét biztonsági, félállásba kell állítani, a csap-pantyút vagy a felporzólőport, vagy az izzó kanócot el kell távolítani.
- 2.18. Elöltöltő, feketelőporos fegyverbe csak lágy (tisza) ólomból készült lövedék tölthető.
- 2.19. Elöltöltő, feketelőporos fegyverhez csak ismert eredetű, gyári készítésű lőpor és csappantyú használható.
- 2.20. Elöltöltő, feketelőporos fegyverbe csak a megengedett lőportöltet, lövedék és fojtás kombinációja tölthető.
- 2.21. A lőkúpra csappantyút, a serpenyőbe felporzólőport tenni csak az elsütőszervezet biztonsági helyzetében szabad és ekkor a csőnek lőirányba kell mutatnia.
- 2.22. Kanócos fegyver töltéskor a fegyverből a kanócot el kell távolítani és biztonsá-gos tartóállványon kell tartani.
- 2.23. Gyorsító fegyver gyorsító szerkezetét csak a lőirányba tartott csövű fegyveren szabad felhúzni.

- 2.24. Lövést leadni csak kizárólag a célra, céltáblára vagy a golyófogóba szabad.
- 2.25. Bármilyen zavart, akadályt a lövészetvezetőnek jelenteni kell.
- 2.26. Ha az előltöltő, feketelőporos fegyver „csütörtököt mond”, akkor a fegyvert szilárdan fogva, csövét a biztonságos lövírányba kell tartani legalább egy percig, amíg új műveletbe kezdünk.
- 2.27. A lőállásba csak a 13 lövéshez szükséges előre kimért főtöltet feketelőpor vihető be, külön-külön zárt fiolába töltve. Kovás fegyverek felporzására szolgáló lisztlőpor kis mennyiségben az erre a célra készült adagolós lőportartóban a lőállásba vihető.
- 2.28. Az előltöltő, feketelőporos fegyvereknél szikraképződésre érzékeny eszközöket, ruházatot használni tilos.
- 2.29. A főtöltet fioláit, a felporzólőpor tárolóját és a csappantyúkat a lövészet közben szükségszerűen keletkező szikrák ellen védeni kell.
- 2.30. Versenyen és lögyakorlaton valamennyi résztvevőnek szem- és fülvédő használata kötelező.
- 2.31. Lőállásban a fegyvert javítani tilos.
- 2.32. A fegyvert tisztítani csak a kiejölt helyen szabad.
- 2.33. A lőállást minden lövész csak a lövészetvezető engedélyével, töltetlen fegyverrel hagyhatja el.

A biztonságtechnikai szabályok rendkívül tömör összefoglalása a fejezet végén található Előltöltő Fegyveres Lövészek Tízparancsolata. Szeretném, ha ez a tízparancsolat minden előltöltő fegyveres lövészzel foglalkozó lőtéren jól látható helyen ki lenne függesztve. A tízparancsolat tömörítve tartalmazza azokat a szabályokat, amelyek betartásával szinte valamennyi baleset, defekt, veszélyeztetés elkerülhető.

Más témakörben is tapasztaltam, hogy az emberek emlékezetébe jobban bevésődnek azok az ismeretek, amelyek valamilyen gyakorlatban megtörtént eseményhez kötődnek. Ezért a következőkben néhány ilyen biztonságot veszélyeztető eseményt írok le. Ezeket részben az irodalomból, részben személyes tapasztalataimból merítettem. Az eseményt leírom, az elkerülés módszerét nem mindig közlöm, de az a könyvben némi visszakereséssel megtalálható.

– Egy lövész előltöltő revolvert tölt meg. A töltést szabad kézben végzi. Első mozzanatként adagolós lőporszaruból mind a hat lőporkamrát feltölti lőporral. Az első lövedék beprézelésénél, amikor a töltőkarra gyakorolt nyomása éppen leküzdöli a sajtolás ellenállását, a fegyver megugrik

a kezében és a szomszédos kamrákból a lőpor a dob köré, a keretre és szinte mindenhová szóródik. Komoly veszélyhelyzet!

– Szintén revolver töltésénél egy lövész, talán hiányos ismeretei miatt, a .44-es kaliberű fegyverbe .44” átmérőjű lövedéket tölt, kenőanyagot nem használ. Első sütéskor ijedten tapasztalja, hogy több lövés ment el egyszerre, esetünkben öt!! Még szerencse, hogy a fegyver jó konstrukciója eredményeként sem a fegyver, sem a lövész, sem más személy, vagy érték nem sérült meg.

– Puskát tölt a lövő. Egy .45-ös kaliberű fegyverbe .45” átmérőjű lövedéket helyez, tapasz nélkül. Negyedik lövés után nem tudja a lövedéket a megszokott erővel a helyére tolni. Kalapácshoz nyúl és bosszankodva kényszeríti le a lövedéket. Csodálkozik, hogy nem tud pontosan lőni. Még két lövés leadása után már gyöngyöző homlokkal, komoly kalapácsütéssel sem tudja a lövedéket a helyére juttatni, az félúton végképp megakad! Következik a kényelmetlen és nem éppen veszélytelen procedúra, a lövedék kihúzása! Ennek látványa nem vall a lövész dicséretére!

– A lövész a lőállásban egy nyitott műanyag tálkából kanalazva méri ki a lőporadagot. Komoly veszélyhelyzet!

– Egy lövész elismerést várva dicsékszik saját készítésű feketelőporával. Két lövést ügyesen lead. A harmadik lövéséhez már két csappantyút használ el. Amikor a negyedik lövészt a harmadik csappantyú sem indítja el, csodálkozva hátranéz a lőállásból, fegyverét a lövírányból kb. 10-15 fokos szögben kiemeli és ekkor dörren a fegyver! Még szerencse, hogy a golyófogó domb elég magas volt.

– Külföldi lövész töltetét kis mennyiségű aceton peroxiddal (!) dúsítja. A revolver dobtár három kamráján keletkezett dudorokat méltatlankodva a dob anyagának gyengeségével magyarázza!

– Külföldi vadász a régi hegyivadászok képeken látható pózában az agyfájával a földre állított kovás fegyverének csövére támaszkodik jobb alkarjával és bal kézfejjével, amikor a lövés eldördül. A serpenyőben benne van a felporzólőpor, a serpenyőfedél zárva, és az elsütőszerkezet félállásban van. Az utólagos vizsgálat derítette ki, hogy a lövést a vadász műszálas, modern síruhájának elektrosztatikus feltöltődésével kiváltott szikra indította el!

– Lőállásban álló lövész csodálkozva tapasztalja, hogy lövése az ötödik csappantyú használata után sem indul be. Kétely merül fel, nem felejtette-e el a lőport tölteni? Kételyét könnyen eloszlathatta volna, ha csak a 13 lövéshez szükséges, előre kimért, külön fiolában tárolt lőporadagokkal áll be a lőállásba.

– Lőállás mellett őrizetlenül fálnak van támasztva a fegyver. Gazdája sem emlékszik, hogy

töltve van-e. Próba. Csappantyút rá és dörren a fegyver. Még szerencse, hogy volt annyi elővigyázatosság, hogy lőirányban történt a próba. Az ellenőrzésre biztonságosabb lett volna a töltővesszőre tett jelöléshez való illesztés!

– Lőverseny után vezetett tűz nélküli „örömlövészet” folyik a lövészetvezető engedélyével. A lövészetvezető bejelenti: utolsó töltés! Na, most aztán mindenki még egyet akar lőni! A lövészetvezető nem elég határozott! A lövők egymás kezéből kapkodják ki a fegyvert, töltve van, nincs töltve kiáltásokkal lőnek még keresztbe is, a lőállásukhoz nem tartozó lőlapra is! Kapkodás!! Fejetlenség!! Komoly veszélyhelyzet!

Ennyi negatív példa talán elég is.

Még egy idevonatkozó megjegyzésem. A fotóriporterek, filmoperatőrök előszeretettel fényképeznek, filmeznek fegyverrel célzó embert úgy, hogy az objektív belenéz a fegyver csövébe. Így a képet néző úgy érzi, mintha rá céloznának. Szerencsémre gyakorlati tapasztalatom nincs arról, hogy ez milyen érzés lehet a valóságban. Még sohasem lőttek rám, nem füttyültek mellettem lövedékek. Remélem, ez már így is marad. Az előzőek ellenére, amikor akárcsak egy ilyen képre nézek, bizony megborsódzik a hátam. Talán azért, mert

eszemmel tudom, hogy mi és hogyan jön ki a csőből!

Töltött fegyver csövét SOHASE irányítsuk olyan pontra, ahová nem akarunk lőni! A lőtéren még a töltetlen fegyver csöve is csak a lőirányba, vagy felfelé mutasson! A fegyver csöve elé lehetőleg sohase kerüljön testünk valamelyik része! A fegyver csövébe csak akkor nézzünk, ha azt tisztítjuk és a fegyver szét van szedve!

Eddigiekben rendre azt sugalltam, hogy a lövészet egy nagyon veszélyes üzem. Ez így is van, de igaz az is, hogy a gyakorlati lövészsportan összehasonlíthatatlanul kevesebb baleset, sérülés, veszélyeztetés történt és történik, mint más jónéhány sport gyakorlásakor. Gondoljunk csak a síelésre, az autómotorversenyezésre, a küzdősportokra és akár a labdajátékokra. Ezek tények, és erre szeretném felhívni a fegyverellenes aggodalmaskodók figyelmét is.

A baleset, sérülés, veszélyeztetés és minden más defekt igenis elkerülhető a lövészsportban. Megfontoltság, figyelem, pontos helyzetfelmérés, figyelem, önismeret és következetes, szervezett irányítás szükséges. Fontos a jó információcsere és a szükséges ismeretanyag tudása. Szeretném, ha könyvem ehhez nyújtana segítséget.